

ZAPISNIK
sa 25. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore,
održane 24. oktobra 2018. godine

Sjednica je počela u 10.05 časova.

Sjednici je predsjedavao Adrijan Vuksanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Marija Čatović, Daliborka Pejović, Sanja Pavićević, Mihailo Anđušić i Momčilo Martinović.

Sjednici nije prisustvovao poslanik Nikola Rakočević. Kao njegova zamjena, sjednici je prisustvovala poslanica Maja Bakrač.

Sjednici su prisustvovali sekretarka Odbora Marija Maraš i saradnici Marija Milošević i Luka Pejović.

Sjednica je bila otvorena za javnost.

* * * * *

Nakon što je konstatovao da postoji kvorum za rad, predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović potvrdio je da je usvojen predviđeni

D N E V N I R E D:

- Usvajanje zapisnika sa 22. sjednice -
- Usvajanje zapisnika sa 23. sjednice -
- Usvajanje zapisnika sa 24. sjednice -

- 1. Predsjedavanje Crne Gore COSAP inicijativi - priprema i organizacija;**
- 2. Međunarodne aktivnosti Odbora u cilju jačanja parlamentarne diplomatije;**
- 3. Razno.**

* * * * *

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović obavijestio je članove Odbora da je poslanik Ranko Krivokapić izabran za novog člana Odbora za evropske integracije.

On je pozvao poslanike da se prije razmatranja prve tačke dnevnog reda izjasne o zapisnicima sa 22, 23. i 24. sjednice Odbora. Zapisnici su usvojeni jednoglasno, bez primjedbi.

TAČKA 1

PREDSJEDAVANJE CRNE GORE COSAP INICIJATIVI - PRIPREMA I ORGANIZACIJA

Otvarajući prvu tačku dnevnog reda, predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović je podsjetio članove Odbora da je Crna Gora ovogodišnji domaćin Konferencije parlamentarnih odbora za evropske poslove/integracije država obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja jugoistočne Evrope (COSAP). Kako COSAP treba organizovati do kraja 2018. godine,

Vuksanović je kazao da je najvažnije odrediti datum i mjesto konferencije, predlog agende i goste koje bi pozvali za govornike na konferenciji. Za datum konferencije predloženi su 2. i 3. decembar 2018. godine. Za mjesto održavanja konferencije predložena je Podgorica, i u tom slučaju za rad bi se koristila plenarna sala Skupštine Crne Gore.

Za uvodna obraćanja predloženi su predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović, ministar vanjskih poslova Srđan Darmanović i šef Delegacije EU u Crnoj Gori Aivo Orav. U okviru prvog panela, koji bi se bazirao na diskusiji o Strategiji proširenja EK i zaključcima sa samita u Sofiji i Londonu, političkom i društvenom konsenzusu o procesu pristupanja EU, spremnosti zemalja za pristupanje EU, kao i o spremnosti EU za proširenje i euroskepticizmu u zemljama EU, za govornike predloženi su: Tonino Picula, član Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta, Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore sa EU, Robert Veber, ambasador SR Njemačke u Podgorici i Gordana Đurović, profesor Ekonomskog fakulteta u Podgorici i bivša ministarka za evropske integracije Crne Gore.

U okviru drugog panela, na kojem bi bilo diskusije o odnosu parlamenta i vlade u procesu pristupanja EU, ulozi parlamentarne diplomatije i regionalne saradnje u procesu pristupanja EU, parlamentarnoj dimenziji Berlinskog procesa, kao i o izborima za Evropski parlament u 2019. godini, za goste govornike su predloženi: Kristian Vigenin, predsjednik Odbora za evropske poslove i nadzor fondova EU u Narodnom saboru Republike Bugarske, Miro Kovač, predsjednik Odbora za vanjsku politiku i član Odbora za evropske poslove u Hrvatskom saboru i Majlinda Bregu, bivša ministarka za evropske integracije i bivša predsjednica Odbora za evropske integracije Parlamenta Republike Albanije. Članovi Odbora Daliborka Pejović i Ranko Krivokapić bi učestvovali u svojstvu moderatora dva panela.

Predsjednik Odbora Vuksanović je potom riječ dao članovima Odbora, kako bi iznijeli svoje mišljenje o predstavljenom programu COSAP-a.

Članica Odbora Daliborka Pejović sugerisala je da se, osim bivše ministarke za evropske integracije Crne Gore Gordane Đurović, kao govornik na COSAP pozove i bivši ministar za evropske poslove Crne Gore Aleksandar Andrija Pejović, jer je svojim djelovanjem na poziciji ministra dominantno uticao na napredak Crne Gore u procesu pristupanja EU. Predlog su podržali i poslanik Mihailo Anđušić, koji je dodao da bi Pejović svojim znanjem i iskustvom dodatno doprinio kvalitetu konferencije, kao i ostali članovi Odbora.

Vuksanović je napomenuo da će pozivi govornicima biti upućeni tek kad se Odbor na sjednici dogovori oko svih pomenutih detalja u vezi organizacije COSAP-a i kad predlog Odbora bude odobren od strane Kolegijuma predsjednika Skupštine.

Član Odbora Mihailo Anđušić podržao je izbor tema za ovogodišnji COSAP, uz mišljenje da će učesnicima pružiti mogućnost da na adekvatan način ukrste argumente o aktuelnim pitanjima vezanim za proces pristupanja zemalja regiona Evropskoj uniji.

Članovi Sekretarijata dali su dodatna objašnjenja članovima Odbora u vezi sa pozivanjem delegacije Republike Kosova u svojstvu posmatrača na predstojećem COSAP-u, uz obrazloženje da će se u obzir uzeti i iskustva prethodnih država domaćina prilikom upućivanja poziva. Republika Kosovo mora ispoštovati proceduru tako što će u periodu prije konferencije uputiti inicijativu državi organizatoru za učešće na konferenciji. Takođe, članovi Odbora su informisani o tome da će organizacija konferencije u Crnoj Gori biti finansijski podržana od strane Njemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ).

Članovi Odbora su se saglasili sa predloženim planom za organizaciju COSAP-a i dogovorili da se on uputi Kolegijumu predsjednika Skupštine, kako bi se što prije započelo sa pripremom konferencije.

TAČKA 2

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI ODBORA U CILJU JAČANJA PARLAMENTARNE DIPLOMATIJE

Predsjednik Odbora Vuksanović informisao je članove Odbora o sastanku koji je u septembru održao sa glavnim pregovaračem Crne Gore sa EU Aleksandrom Drljevićem i na kojem su razgovarali o aktuelnim temama koje se tiču procesa pristupanja Crne Gore EU. Jedna od tema razgovora je bila i koordinacija između Odbora i Kancelarije za evropske integracije, a koja se tiče parlamentarne diplomatije, odnosno međunarodnih aktivnosti Odbora.

Vuksanović je kazao da su skoro sva pregovaračka poglavlja otvorena i da, kako politička dimenzija procesa pristupanja postaje sve izraženija, smatra da je izuzetno važno da Odbor ima sve aktuelne informacije vezano za proces pregovora i da kroz kontakte sa kolegama iz parlamenta zemalja članica EU pokuša da obezbijedi podršku pristupanju Crne Gore EU i postepenom zatvaranju poglavlja. Takođe, on je istakao da se kroz razgovor sa glavnim pregovaračem došlo do modela kako Odbor može aktivno sudjelovati u pregovaračkom procesu, prenoseći ključne poruke i radeći na intenziviranju kontakata sa parlamentima zemalja članica EU. Odbor bi od glavnog pregovarača redovno dobijao informacije o tome koje zemlje članice EU su ključne za podršku pristupanju Crne Gore u narednom periodu, što bi Odbor koristio za planiranje međunarodnih posjeta i kontakte na marginama COSAC-a.

Stoga je Vuksanović predložio da se strateški planiraju posjete Odbora za evropske integracije odborima za EU poslove zemalja članica EU, u skladu sa informacijama koje budu dolazile od strane glavnog pregovarača, ali ne na način da se planiraju velike studijske posjete, već da radne posjete budu kraće, operativnije i brojnije. U posjetama bi učestvovala dva do tri člana Odbora, i na njima bi se govorilo o napretku Crne Gore u procesu pregovora i prenijele ključne poruke o zatvaranju konkretnih pregovaračkih poglavlja. Odbor bi donio zaključak o pomenutim predlozima, koji bi potom uputio Kolegijumu predsjednika Skupštine, kako bi se dobilo načelno odobrenje za takvu vrstu posjeta.

Poslanica Daliborka Pejović kazala je da bi trebalo uputiti zahtjev nadležnima u Vladi Crne Gore i pregovaračkoj strukturi u kojem bi se tražilo da se dostavi lista država članica EU koje u određenim poglavljima imaju zahtjevnije standarde za Crnu Goru koji mogu dovesti do prolongiranja procesa evropskih integracija, uz mogućnost dobijanja informacije sa pregledom posebno „osjetljivih“ tema, a sve u cilju bolje pripreme za posjete Odbora koje se planiraju za narednu godinu. Poslanica Pejović je kazala da će u godini izbora za Evropski parlament prostor za djelovanje na promociji ostvarenih rezultata biti dosta sužen, i da se zato pruža mogućnost da se kroz parlamentarnu diplomatiju u ovoj oblasti djeluje na najbolji mogući način.

Član Odbora Momčilo Martinović smatra da je Odbor do sada imao intenzivnu aktivnost u proteklom periodu kada je u pitanju parlamentarna diplomatija. Takođe, Martinović je kazao da se Crna Gora i Skupština nalaze u nezahvalnoj poziciji kada se radi o balansiranju između tehničkog i političkog aspekta procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, pa je napomenuo da u narednom periodu treba vući mudre poteze u cilju ostvarivanja željenih

rezultata. Martinović navodi da se u političkom dijelu procesa, uprkos rezultatima prema kojima se jasno vidi da je Crna Gora najviše odmakla u procesu integracija, Crna Gora i dalje tretira u istoj ravni sa ostalim državama regiona, pa su zato parlamentarna diplomatija i regionalna saradnja od izuzetnog značaja.

TAČKA 3

RAZNO

Predsjednik Vuksanović je, otvarajući treću tačku dnevnog reda, kazao da je u pripremi izrada nove Strategije informisanja javnosti o procesu pristupanja Crne Gore EU, te da Odbor aktivno učestvuje u ovom procesu kroz promotivne aktivnosti koje redovno organizuje. Vuksanović je istakao da je potrebno planirati aktivnosti za 2019. godinu i da će one biti date na javnu raspravu zajedno sa nacrtom nove Strategije.

Vuksanović je podsjetio na prethodno održane posjete opštinama, tribine sa učenicima srednjih škola i tematske tribine za pojedine pregovaračke oblasti, uz inicijativu da se pomenute aktivnosti planiraju i za narednu godinu. S druge strane, predsjednik Vuksanović je uz prethodne konsultacije sa službom Sekretarijata Odbora predložio planiranje novih aktivnosti Odbora, koje bi se ogledale u organizovanju večeri kratkog filma i razgovora sa studentima o temama koje su od značaja u kontekstu EU i parlamentarizma, kao i večeri sa poslanicima Skupštine, na kojoj bi zainteresovani poslanici pokazali svoju umjetničku stranu kroz poeziju, prozu, slikarstvo, a sve na temu promocije kulturne baštine, evropskih vrijednosti i značaja procesa pristupanja EU. Članovi Odbora su podržali pomenute predloge i saglasili se da se pomenute aktivnosti organizuju u 2019. godini.

Predsjednik Odbora Vuksanović je potom kazao da je Odbor dobio načelno odobrenje Kolegijuma predsjednika Skupštine za učešće na plenarnom zasijedanju odbora za evropske poslove parlamenata EU (COSAC), koji će se održati u Beču, u periodu od 18. do 20. novembra. Za članove delegacije Odbora na zasijedanju COSAC-a određeni su poslanici Nikola Rakočević i Ranko Krivokapić i predsjednik Odbora.

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović se zahvalio prisutnima na konstruktivnim predlozima i zaključio dvadesetpetu sjednicu Odbora za evropske integracije.

Sjednica je zaključena u 10.55 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Marija Maraš

PREDSJEDNIK ODBORA

Adrijan Vuksanović